

Đảng ở Hoa Kỳ và Đảng ở Việt Nam trước bầu cử Mỹ.

Nguyễn Quang Duy

Hiến pháp Mỹ được thiết kế để công dân được toàn quyền quyết định trao quyền lực cho tổng thống và các dân biểu, nghị sỹ kiểm soát quyền lực tổng thống.

Mỗi 2 năm một lần cử tri bầu lại toàn thể 435 dân biểu Hạ viện và 1/3 số nghị sỹ Thượng viện và cứ 4 năm lại bầu lại tổng thống.

Cuộc bầu cử giữa kỳ được tổ chức vào giữa nhiệm kỳ bốn năm của tổng thống.

Đảng của tổng thống đương nhiệm thường bị mất một số ghế trong cuộc bầu cử giữa kỳ, đặc biệt trong nhiệm kỳ đầu tiên của tổng thống.

Người Việt từng ủng hộ Tổng Thống Obama nhưng...

Cuộc bầu cử giữa kỳ đầu của Tổng Thống Obama, tổ chức ngày 2/11/2010, đảng Dân Chủ mất 63 ghế dân biểu và nhờ thế đảng Cộng Hòa chiếm đa số và kiểm soát Hạ viện.

Mặc dù đảng Dân Chủ mất 6 ghế tại Thượng viện nhưng vẫn giữ được đa số quá bán.

Các cuộc bầu cử sau đảng Cộng Hòa tiếp tục giữ Hạ viện. Đến cuộc bầu cử giữa kỳ nhiệm kỳ 2 tổ chức ngày 4/11/2014, đảng Dân Chủ mất luôn quyền kiểm soát Thượng viện.

Khi đảng Cộng Hòa nắm cả Hạ viện lẫn Thượng viện xem như Tổng Thống Obama mất hầu hết quyền hành, mọi đạo luật đưa ra đều không được thông qua.

Thời Tổng Thống Obama cử tri gốc Việt chuyển từ đảng Cộng hòa sang đảng Dân chủ chính vì Chiến lược xoay trục châu Á - Thái Bình Dương và Hiệp định Đối tác xuyên Thái Bình Dương (TPP).

Nhưng do không kiểm soát được cả 2 viện Quốc Hội nên cả Chiến lược lẫn Hiệp định đều không thể tiến hành như Tổng Thống Obama mong muốn.

Theo tường trình của Viện Chính Sách Kinh tế công bố vào ngày 23/10/2018, từ khi Trung cộng gia nhập Tổ Chức Thương Mại Thế Giới (WTO) vào năm 2001, nước Mỹ đã mất đi 3.4 triệu việc làm.

Những người bị mất việc và những người bị đe dọa mất việc chính là những người đã bầu cho các dân biểu và nghị sỹ đảng Cộng Hòa để họ ngăn chặn việc thông qua TPP và chính những người này đã bầu ông Trump lên làm Tổng Thống để xóa bỏ TPP.

Nếu bà Hillary Clinton thắng cử mà cả Hạ viện lẫn Thượng viện đều do đảng Cộng Hòa kiểm soát như hiện nay thì chắc chắn rằng TPP cũng sẽ không được thông qua.

TPP có lẽ là sai lầm lớn nhất của Tổng Thống Obama, ông đã không thể thuyết phục được cử tri Mỹ sẽ mang lại lợi ích cho họ, cho nước Mỹ và vì vậy đã bị chính cử tri Mỹ tẩy chay.

Chính trị thì 9 người 10 ý. Bởi thế, ngay từ thời mới thành lập, hai đảng Dân chủ và Cộng hòa đã chấp nhận tồn tại nhiều khuynh hướng khác nhau trong đảng, dễ dàng chấp nhận thành viên thay đổi chính kiến và thay đổi đảng.

Với phương cách chọn lựa dân cử qua công khai tranh luận, đảng viên bầu sơ bộ và sau đó cử tri chọn tổng thống vì thế các tổng thống được dân Mỹ chọn đều là những người thật tài giỏi nhưng họ làm được gì thì còn tùy thuộc vào thế mạnh mà cử tri ban cho họ ở Quốc Hội.

Nhờ cách sinh hoạt chính trị này nước Mỹ càng ngày càng mạnh lên dân Mỹ càng ngày càng giàu hơn.

Chỉ trong vòng trên trăm năm lập quốc từ những thuộc địa của Anh Quốc, Mỹ đã vươn lên trở thành cường quốc số 1 trên thế giới và giữ vững vị thế cho đến ngày nay.

Hiểu rõ điều này giúp chúng ta hiểu rõ hơn về chính trị và lịch sử nước Mỹ, nhất là vai trò các tổng thống Mỹ và đảng chính trị trong chiến tranh Việt Nam.

Tổng Thống Trump từng đổi đảng mấy lần...

Tổng thống là vai trò chính trị đầu tiên mà ông Trump lãnh trách nhiệm.

Ông từng là đảng viên đảng Dân chủ (đến 1987 và 2001–2009), đảng Cải cách (1999–2001), đảng Độc lập (2011–2012), và đảng Cộng hoà (1987–99, 2009–2011, 2012–nay).

Ông Trump liên tục thay đổi đảng chỉ nhằm mục đích tranh cử tổng thống.

Năm 2000, ông phát động một chiến dịch thăm dò và giành chiến thắng ở hai cuộc bầu cử sơ bộ của đảng Cải cách.

Khi tranh cử với 16 ứng cử viên đảng Cộng Hoà và bà Hillary Clinton ông đã nói rõ khuynh hướng cải cách hệ thống chính trị nước Mỹ và chính trị thế giới.

Về chính trị thế giới điều ông Trump muốn là các quốc gia theo cộng sản và theo xã hội chủ nghĩa phải thay đổi thể chế.

Ông Trump đưa ra những chính sách vừa đơn giản, vừa dễ hiểu và vừa hợp lòng người Mỹ bình dân, như đưa ra danh sách việc phải làm trong 100 ngày đầu tiên nếu ông thắng cử.

Ông đã thực hiện được hầu hết những điều ông đã hứa, đặc biệt là về kinh tế tạo ra nhiều công ăn việc làm, nước Mỹ mạnh hơn và dân Mỹ giàu hơn.

Người gốc Việt quay lại đảng Cộng Hoà ủng hộ ông Trump cũng bởi vì ông có thái độ và đường lối dứt khoát với Trung cộng về quân sự tại Biển Đông và chiến lược cô lập kinh tế, chính trị, quân sự, văn hóa Trung cộng khá rõ ràng.

Tháng 3/2017, ông Trump cũng đã đưa ra một danh sách 16 quốc gia, trong đó có Việt Nam, gây hại cho kinh tế Mỹ và cho biết sẽ có biện pháp nếu các quốc gia này không tự điều chỉnh. Hiện nay Mỹ vẫn xem Việt Nam là một quốc gia không theo thị trường tự do.

Cũng cần nói có 1 số người Việt không đồng ý với cách ông Trump hành xử hay đường lối của ông Trump đưa ra nên chuyển từ đảng Cộng Hoà sang đảng Dân chủ.

Và như đã nhấn mạnh việc này xảy ra rất bình thường tại Mỹ, chính nhờ thế nước Mỹ mới tránh được các lãnh tụ dân túy cực đoan hay độc tài.

Cuộc bầu cử giữa kỳ vào tuần tới vô cùng quan trọng vì nếu cử tri Mỹ trao quyền kiểm soát 1 trong 2 viện hay cả 2 viện Quốc

Hội cho đảng Dân chủ thì quyền hạn ông Trump sẽ bị giới hạn rất nhiều.

Về việc trừng phạt thương mại Bắc Kinh ông Trump sử dụng 2 đạo luật đã ban hành trước đây là Mục 232 Đạo luật Thương mại mở rộng năm 1962 (Trade Expansion Act 1962) về an ninh quốc gia và Mục 301 Đạo luật Thương mại năm 1974 (Trade Act 1974) về trả đũa những hành vi thương mại không công bằng của nước khác.

Nếu đảng Dân Chủ kiểm soát Quốc Hội họ có thể ban hành các đạo luật mới nhằm giảm bớt quyền hạn của ông Trump trong chiến tranh thương mại Trung – Mỹ.

Vừa rồi 1/11/2018 trên Twitter ông Trump cho biết ông đã có 1 cuộc nói chuyện dài và rất tốt với ông Tập Cận Bình xoay quanh vấn đề thương mại và các vấn đề khác trong đó có vấn đề Triều Tiên. Ông Trump đã yêu cầu giới chức Mỹ soạn một dự thảo thỏa thuận thương mại cho phía Trung cộng.

Giới truyền thông cho rằng hai ông sẽ gặp nhau trong Hội nghị G20 tổ chức tại thủ đô Buenos Aires của Argentina vào cuối tháng này để từ ngày 30/11 đến 1/12/2018. Hai ông sẽ đàm phán về các vấn đề thương mại và nếu không đạt được thỏa thuận thì ông Trump sẽ tuyên bố đánh thuế trên toàn bộ hàng hóa nhập cảng từ Trung cộng vào Mỹ.

Theo bản tin Hoa Nam Buổi Sáng ngày 25/10/2018 vừa qua trong khi ông Tập thanh tra Bộ Chỉ Huy Nam Hải, ông tuyên bố chuẩn bị cho chiến tranh:

"Chúng ta phải tăng cường các chuẩn bị để sẵn sàng ứng chiến, tăng cường diễn tập chung và diễn tập tác chiến để tăng khả năng chiến đấu và chuẩn bị cho chiến tranh."

Vì thế cuộc bầu cử giữa kỳ lần này vô cùng quan trọng, nó cho thấy mức độ ủng hộ của cử tri Mỹ với ông Trump và sách lược đối đầu với Trung cộng mà ông đang tiến hành.

Brazil Theo ông Trump và bỏ xã hội chủ nghĩa

Ngày 28/10/2018 tại Brazil ông Jair Bolsonaro đã thắng cử tổng thống, chấm dứt 16 năm thống trị của phong trào cánh tả do Đảng Công nhân cầm quyền theo đường lối xã hội chủ nghĩa.

Tân Tổng thống Jair Bolsonaro là một người công khai ngưỡng mộ ông Trump và rất hãnh diện với danh hiệu "Trump vùng nhiệt đới".

Ông Bolsonaro tuyên bố sẽ giảm số lượng bộ trong nội các, xóa bỏ và tư nhân hóa rất nhiều các công ty quốc doanh, xóa sạch tham nhũng.

Như ông Trump đã làm, ông Bolsonaro tuyên bố sẽ rút khỏi hiệp định khí hậu Paris và công khai ủng hộ việc mở đại sứ quán Brazil tại Jerusalem.

Ngoài ra ông cũng kêu gọi bảo vệ các ngành công nghiệp quan trọng của Brazil trước sự mua lại của Trung cộng.

Con trai của ông Bolsonaro đã từng tuyên bố Brazil có thể can thiệp quân sự vào Venezuela để lật đổ chế độ Maduro.

Sau cuộc bầu cử, tờ Folha de São Paulo đưa tin Tổng thống Colombia ông Iván Duque cũng sẵn sàng ủng hộ hành động quân sự lật đổ Maduro tại Venezuela nếu ông Trump hoặc ông Bolsonaro phát động.

Chuyện Đảng Cộng sản ở Việt Nam

Mặc dầu thế giới đang liên tục thay đổi và đã thay đổi rất nhiều nhưng hình thức sinh hoạt của đảng Cộng sản Việt Nam vẫn y như cũ.

Đảng viên bị xem như người máy làm theo chỉ thị hay nghị quyết cấp trên.

Đảng viên có sáng kiến chính trị thì bị xem là tự chuyển hóa, tự diễn biến.

Đảng viên muốn đảng tiến bộ thì bị xem là diễn biến hòa bình.

Nhiều đảng viên chán đảng âm thầm bỏ sinh hoạt, họ không dám công khai như các đảng viên bỏ đảng tuần qua.

Dân chúng đòi nhân quyền thì bị đàn áp, bị tù đày.

Vì thế đảng Cộng sản càng ngày càng xa lìa thực tế, càng xa lìa người dân, nước mãi yếu, dân mãi nghèo.

Nhà cầm quyền Hà Nội đã ký nhiều Hiệp định Quốc Tế với hứa hẹn tôn trọng nhân quyền hay hứa cải cách thể chế nhưng khi ký xong họ hoàn toàn không tôn trọng. Tình trạng nhân quyền Việt Nam càng ngày càng xấu đi.

Tổng thống Obama cố gắng đàm phán trao đổi nhân quyền mong ước Việt Nam sẽ tốt hơn nhưng không thành. Còn Tổng thống Trump thay đổi thế cờ bằng cách thúc đẩy các nước theo cộng sản và xã hội chủ nghĩa phải thay đổi thể chế. Trở lại với cộng đồng người Mỹ gốc Việt, có cuồng hay ghét Trump, có Cộng Hòa hay Dân Chủ thì người Mỹ gốc Việt vẫn mang bản sắc cộng đồng tỵ nạn cộng sản. Hiện nay lá phiếu của người Việt tại Mỹ trong bầu cử giữa kỳ này ít nhiều đều có thể góp phần thay đổi thể chế tại Việt Nam. Trong tương lai, cộng đồng Việt tại Hoa Kỳ và các nước có thể đóng góp rất nhiều trong việc xây dựng lại một Việt Nam tự do, giàu đẹp, thanh bình và nhân bản như xưa.

Nguyễn Quang Duy
Melbourne, Úc Đại Lợi
2/11/2018

www.vietnamvanhien.org

